

O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIYOTNI SHAKLLANTIRISHDA AGRAR SEKTORNING O'RNI VA AHAMIYATI

Donyorov Farrux Baxtiyorovich

O'zbekiston Savdo-sanoat palatasi, bosh bo'limi

Annotatsiya Ushbu tezisdagi yashil iqtisodiyot konsepsiyasi doirasida O'zbekiston agrar sektorining o'rni, mavjud muammolari va rivojlanish istiqbollari tahlil qilingan. Qishloq xo'jaligi sohasida ekologik xavfsizlikni ta'minlash, yer va suv resurslaridan oqilona foydalanish, barqaror agrotexnologiyalarni joriy etish orqali yashil iqtisodiyotni rivojlantirish mumkinligi asoslab berilgan.

Kalit so'zlar Yashil iqtisodiyot, agrar sektor, ekologik barqarorlik, agrotexnologiyalar, yer resurslari, suv tejovchi texnologiyalar, organik dehqonchilik.

Yashil iqtisodiyot – bu ekologik barqarorlik va iqtisodiy o'sish o'rtasida muvozanatni ta'minlovchi iqtisodiy model bo'lib, O'zbekiston uchun ayniqsa dolzarb hisoblanadi. Aholining asosiy qismi qishloq joylarda yashaganligi sababli agrar sektor nafaqat oziq-ovqat xavfsizligi, balki tabiiy resurslardan foydalanishda muhim rol o'ynaydi.

Bugungi kunda O'zbekiston agrar sohasida ekologik muammolar saqlanib qolmoqda: yerlarning sho'rlanishi, suv isrofchiligi, kimyoviy o'g'itlar va pestitsidlardan ortiqcha foydalanish. Bu holatlar tuproq unumdorligining pasayishi va atrof-muhitga salbiy ta'sir ko'rsatmoqda. Yashil iqtisodiyot tamoyillari asosida esa suv tejovchi texnologiyalar (tomchilatib sug'orish), organik dehqonchilik, agrolandshaftni tiklash, qayta ishlashda chiqindisiz texnologiyalarni joriy etish muhim hisoblanadi.

O'zbekistonda qabul qilingan "Yashil rivojlanish strategiyasi – 2030" va "Qishloq xo'jaligini rivojlantirish strategiyasi – 2030" kabi hujjatlar bu sohadagi islohotlarga huquqiy va institutsional asos yaratmoqda. Ayniqsa, qishloq xo'jaligida raqamli texnologiyalarni joriy etish, ekologik sertifikatlash tizimini rivojlantirish, ekologik toza mahsulot eksportini kengaytirish orqali agrar sektorda yashil o'sish dinamikasini kuchaytirish mumkin.

Xulosa O'zbekistonda yashil iqtisodiyotni shakllantirishda agrar sektor strategik ahamiyatga ega. Ekologik toza, barqaror va samarali qishloq xo'jaligi tizimini shakllantirish orqali nafaqat atrof-muhit muhofazasi, balki iqtisodiy va ijtimoiy rivojlanish ham ta'minlanadi. Agrar sohada yashil innovatsiyalarni keng joriy etish, fermerlar bilimini oshirish va davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash choralarini kuchaytirish bilan ushbu yo'nalishda katta natijalarga erishish mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Ўзбекистон Республикасининг “2030 йилгача бўлган яшил ривожланиш стратегияси тўғрисида”ги Фармони, 2023 йил.
2. G‘ulomov, S. (2022). “Yashil iqtisodiyotda agrar sektorning barqarorlik omillari.” Iqtisodiyot va innovatsiyalar, №4(76), 63–68.
3. Karimova, M., & Jo‘rayev, B. (2023). “Qishloq xo‘jaligida ekologik xavfsizlik: muammolar va yechimlar.” Atrof-muhit va barqaror taraqqiyot, №2, 41–47.

